

Stížnost namítá dále, že výrok obsažený v nař. rozhodnutí je nejen nezákonný, nýbrž je v odporu s ústavní listinou, poněvadž podle platných zákonů má občan právo, aby se s jinými občany sdružoval ve volební skupiny a vykonával svoje ústavou zaručené aktivní a pasivní volební právo. Poněvadž zák. č. 201/1933 Sb. v § 10 připouští, aby za předpokladů tu uvedených byla vyslovena ztráta určitých veřejných funkcí nabytých volbou, nelze zmíněnou námitku stížnosti chápati jinak, než jako výtku, že zmíněné ustanovení zák. č. 201/1933 Sb. je v odporu s ústavní listinou a proto neplatné. Nss nemohl se těmito vývody stížnosti zabývatí meritorně, neboť je vázán předpisy §§ 98 a 102 úst. listiny, podle nichž soudcové jsou zákonem vázáni a mohou při zákoně jen zkoumati, byl-li řádně vyhlášen. Je sice pravda, že podle zák. č. 162/1920 Sb. může ústavnost zák. za určitých předpokladů býti zkoumána, ale k tomu jest příslušný jen ústavní soud, a dokud podle § 18 tohoto zák. nebyl zákon ústavním soudem prohlášen za neústavní, a tedy neplatný, musí každý soud každý zákon, který byl řádně vyhlášen, jako zákon respektovati.

Konečně se namítá ve stížnosti, že příslušnost k nějaké volební skupině není ještě důkazem, že tato skupina nebo její členové si snad osobili destruktivní tendence strany téhož jména, nehledíc k tomu, že takové tendence německé národní straně prokázány nebyly. I tato námitka je neodůvodněná, neboť nař. rozhodnutí není založeno za zjištění, že volební skupina st-lova nebo st-l sám si osobil nějaké tendence destruktivní, a také zjištění takové není předpokladem opatření podle § 10 zák. č. 201/1933 Sb.

Č. 12.098.

Živnostenské právo: I. Živnostenský úřad je podle § 54 odst. 2 živn. ř. oprávněn vyhláškou zakázati zaměstnávání číšnic v živnostech hostinských. — II. Zakaz takový neodporuje šum 108 a 106 ústavní listiny.

(Nález ze dne 29. října 1935 č. 18.948/35.)

Prejudikatura: Boh. A 10.998/34.

Věc: Arnold S. v M. (adv. Dr. Emil Goliat z Mor. Ostravy) proti zemskému úřadu v Brně o přestupek živn. řádu.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Trestním nálezem z 8. března 1933 uložil okr. úřad v Mor. Ostravě Arnoldu S. podle § 131 živn. ř. pokutu 500 Kč, pro případ nedobytnosti vězení 50 dnů pro přestupek vyhlášky okr. úřadu v Mor. Ostravě ze 4. května 1932, jehož se dopustil tím, že v hostinci v M. zaměstnává osoby ženského pohlaví.

Nař. výměrem nevyhověl zem. úřad v Brně odvolání, protože skutková podstata přestupku jest prokázána výpovědí Vilmy M. a Boženy H. jakož i prohlídkou policejního ředitelství dne 21. února 1933.

O stížnosti uvážil nss toto:

Stížnost popírá především zákonitost vyhlášky okr. úřadu v Mor. Ostravě ze 4. května 1932, pro jejíž přestoupení byl st-l potrestán, a již bylo majitelům koncesí hostinských a výčepnických, jejich náměstkům, nájemcům a jejich personálu zakázáno zaměstnávat v těchto živnostech osoby ženského pohlaví. Po této stránce popírá stížnost příslušnost živn. úřadu k vydání takové vyhlášky, dovozujíc ze znění článků 2 a 3 zák. č. 125/1927 Sb. a § 27 č. 7 obec. zřiz. mor. příslušnost úřadu samosprávného, případně ze znění § 25 zák. č. 241/1922 Sb. o potírání pohlavních nemocí příslušnost úřadu zdravotního za spolupůsobení obcí a úřadů policejních. Stížnost hájí tudíž právní názor, že živn. úřad není oprávněn vydati vyhlášku shora uvedeného obsahu na základě § 54 odst. 2 živn. řádu. Nss nedal stížnosti za pravdu.

Cit. vyhláškou upravil okr. úřad v Mor. Ostravě podle § 54 odst. 2 živn. ř. provozování živností hostinských a výčepnických ve svém obvodu z důvodu policie mravnostní a zdravotní v ten způsob, že zakázal majitelům koncesí, jich náměstkům, nájemcům a jejich personálu zaměstnávat v těchto živnostech osoby ženského pohlaví. Z tohoto všeobecného zákazu byly připuštěny určité výjimky. Povolení zaměstnávat číšnice vyhradil si okr. úřad případ od případu na zvláštní, řádně odůvodněnou žádost majitele koncese, náměstka nebo nájemce. Před kladným vyřízení žádosti nesmí ženská obsluha býti zavedena. Šlo tedy o generální úpravu živnosti hostinské a výčepnické z důvodu mravnostní a zdravotní policie.

Účelem živnostensko-policejní úpravy živností vyjmenovaných v § 54 odst. 2 živn. ř., k nimž náleží také živnost hostinská a výčepnická, jest hájení veřejných zájmů, které mohou býti dotčeny buď tím, jak se ta která živnost všeobecně provozuje nebo jak se jednotlivá živnost provozuje. Jaké veřejné zájmy má tu cit. ustanovení na mysli, není sice udáno, ale plyne to z jiných ustanovení zákona. Podle odst. 5 § 23 živn. ř. jest udělení koncesí hostinských uvedených v § 15 živn. ř., k nimž náleží i koncese hostinská a výčepnická, závislým na tom, aby proti zamýšlenému provozování živnosti nebylo překážek se stanoviska bezpečnostní, mravnostní, zdravotní, požární nebo dopravní policie. Dlužno-li přihlížeti k těmto veřejným zájmům již při udělování koncese, pak jest jisto, že chránění těchto veřejných zájmů jest účelem úpravy podle § 54 odst. 2 živn. ř. Ohledy mravnostní a zdravotní tedy jsou důvodem úpravy živnosti hostinské a výčepnické podle § 54 odst. 2 živn. ř. a byl proto okr. úřad v Mor. Ostravě jako úřad živn. příslušným upravití provozování živnosti hostinské a výčepnické ve svém obvodě správním z důvodu mravnostní a zdravotní policie.

Tomu nevádí ustanovení čl. 2 a 3 zák. č. 125/1927 Sb. Podle čl. 2 jsou min. vnitra a politické úřady jemu podřízené povinny — pokud to není nebo nebude uloženo jiným úřadům nebo jiným orgánům — bdíti nad veřejným pořádkem, klidem, bezpečností a veřejnou mravností a podle čl. 3 mohou politické úřady za účely v čl. 2 uvedenými ve svých úředních obvodech vydávati příkazy a zákazy v zájmu veřejném nutné.

Stížnost ze slov čl. 2 — pokud to není nebo nebude uloženo jiným úřadům nebo orgánům — ve spojení s § 27 č. 7 obec. zřiz. mor., kde jest policie mravnostní uvedena jako odvětví samostatné působnosti obce, dovozuje příslušnost obce k vydání zákazu zaměstnávat ženy v živnosti hostinské a výčepnické, avšak neprávem. Hájení veřejné mravnosti při provozování živností jmenovaných v § 54 odst. 2 živn. ř. jest uloženo úřadům živn. Je sice pravda, že po rozumu § 27 č. 7 ob. zřiz. mor. přísluší obci v oboru její samostatné působnosti konati policii mravnostní, leč tuto svoji pravomoc může obec ve smyslu odst. 1 cit. normy zákonné vykonávati toliko v rámci zákonů a tudíž i v rámci § 54 živn. řádu, který živnostensko-policejní úpravu přikazuje úřadům živn.

Na příslušnosti živn. úřadu vydati cit. vyhlášku nemění nic ani ustanovení § 23 zák. č. 241/1922 Sb., podle kterého prováděti a zabezpečiti opatření v tomto zákoně předepsaná přísluší za spolupůsobení obci a policejních úřadů oněm politickým úřadům, které obstarávají veřejnou správu zdravotní, neboť nešlo tu o opatření podle tohoto zák. (léčení, přehlídky, hlášení, poučování, trestání).

Další námitky směřují proti obsahu cit. vyhlášky. Podle názoru stížnosti nejen že nebyl okr. úřad podle § 23 zák. č. 241/1922 Sb. příslušným vyhlášku vydati, ale vyhláška ta prý i svým obsahem odporuje ustanovením tohoto zák. a to § 13, podle kterého všechna dosavadní policejní a jiná správní opatření směřující k doзору na prostituci se zrušují. I tato námitka jest bezdůvodná.

Cit. ustanovením zrušují se všechna dosavadní opatření o prostituci a jsou tedy přípustná jen opatření podle tohoto zák. Dosavadními opatřeními se však rozumí všeobecná opatření upravující prostituci, tedy opatření, která sice provozování prostituce trpí, ale nedovolují, aby překročila určité meze (reglementační opatření). Takovým všeobecným opatřením, prostituci upravujícím, není živnostensko-policejní úprava živnosti hostinské, neboť předmětem této úpravy není prostituce sama, nýbrž živnost hostinská.

Dále namítá stížnost, že vyhláška okr. úřadu odporuje také ustanovení §§ 108 a 106 úst. list. Rozpor obsahu vyhlášky s těmito předpisy ústavní listiny spatřuje stížnost v tom, že zákazem ženské obsluhy v živnostech hostinských a výčepnických znemožňuje ženám vykonávati práce živn. pomocníků v živnosti hostinské a případně nastoupiti tuto živnost, z čehož na druhé straně vyplývá výsada příslušníků mužského pohlaví.

Otázkou touto zabýval se nss již v nál. Boh. A 10.998/34 a vyslovil tu právní názor, že zákaz zaměstnávat ženy jako číšnice v živnosti hostinské a výčepnické neodporuje ustanovením §§ 108 a 106 úst. list. Na tomto názoru trvá nss i v daném případě.

Dále namítá stížnost nezákonnost všeobecného zákazu ženské obsluhy; podle názoru stížnosti mohl živn. úřad nanejvýše vysloviti jen v určité živnosti zákaz ženské obsluhy a to jen v případě, že se v této živnosti vyskytly nepřístojnosti zákaz odůvodňující.

Námitka tato odporuje přímo znění § 54 živn. ř., podle něhož se může živn.-policejní úprava živností tam uvedených vztahovati jak na jednot-

livou kategorii, tak na jednotlivou živnost. Jest tedy podle tohoto ustanovení přípustná všeobecná úprava a také tedy přípustný zákaz ženské obsluhy pro všechny živnosti hostinské a výčepnické téhož správního obvodu. Všeobecný zákaz bude na místě, jestliže ohledy živn.-policejní padají v úvahu všeobecně pro tu kterou kategorii živností, zákaz zvláštní pak, vyžadují-li ohledy živn.-policejní zakročení jen u toho kterého podniku.

Vydán-li všeobecný zákaz, pak postihuje všechny majitele živností hostinských bez ohledu na to, zda snad u některých nejsou dány předpoklady zákazu ženské obsluhy. Na takové případy vyhláška také pamatuje, obsahujíc jednak sama určité výjimky, jednak výhradu, že úřad k odůvodněné žádosti jednotlivým majitelům udělí povolení zaměstnávatí číšnice.

Na potvrzení svého názoru, že všeobecný zákaz ženské obsluhy jest nepřípustný, se dovolává stížnost judikatury ss-u ve věci tanečních zábav. Ss prý vyslovil, že sice obci přísluší právo udělovati povolení k pořádání tanečních zábav, že však nemůže vydati všeobecný zákaz tanečních zábav. Tohoto stanoviska lze prý užiti analogicky také na zákaz ženské obsluhy. Tu však jest stížnost na omylu, neboť o analogickém použití stanoviska, zaujatého ve shora uvedené otázce judikaturou ss-u, nelze in concreto mluvit již proto, že § 54 živn. řádu dává živn. úřadu právo, aby živnosti po stránce živn.-policejní generelně upravoval. Nezákonnost zákazu nedovede odůvodniti ani ta okolnost, že v přilehlém městě S. zákazu takového není, neboť S. leží v obvodu jiného politického úřadu. Vydati zákaz jest pak oprávněn každý živn. úřad pro svůj obvod podle volného uvážení a nepotřebuje bráti ohled na poměry okresu sousedního.

Také ta okolnost, že zákazem tím jest ztížena existence majitelů živností hostinské a výčepnické, není s to odůvodniti nezákonnost zákazu, neboť zákaz byl vydán z ohledů veřejných, kterým ohledy soukromé, pokud se nedají s požadavky veřejného zájmu srovnati, musí ustoupiti.

S námitkou nezákonnosti cit. vyhlášky souvisí také námitka vadnosti řízení, kterou spatřuje stížnost v tom, že žal. úřad se věcně nezabýval námitkou odvolání, kterou st-l tvrdil porušení základních práv občanských vydáním této vyhlášky, a námitku tu odmítl prostě poukazem k tomu, že základní zákon státní č. 142/1867 ř. z. byl zrušen článkem 9 čl. úst. listiny. St-l stojí tu na stanovisku, že bylo povinností žal. úřadu, aby zjistiv, že předpis, jehož se st-l dovolával, neplatí, vyhledal tomu odpovídající předpis platný a podle tohoto platného předpisu námitku vyřídil. Avšak taková povinnost úřadu není žádným předpisem uložena.

Sem spadá konečně také námitka vadnosti řízení, že zem. úřad neuznal potřebným, aby byl proveden důkaz reversy, které si dal st-l od svých číšnic podepsati, a jimiž se tyto zavazovaly, že ve službě nesmí žádná jíti s hostem na hotel. Reversy těmi tedy mělo býti odůvodněno, že a proč se zákaz ženské obsluhy na st-le nevztahuje. I tato námitka jest bezdůvodná, neboť, jak zpředu dovozeno, vyhláška o zákazu ženské obsluhy se vztahovala na všechny živnosti hostinské a výčepnické

správního obvodu m.-ského a tedy také na živnost st-lovu, a není stanovena výjimka pro ty, kdo by se podobným reversem vykážali.

Podle toho, co dosud řečeno, neodporuje vyhláška okr. úřadu v Mor. Ostravě ze 4. května 1932 zákonu a zbývá řešiti otázku, zda nař. rozhodnutí, potvrdivši trestní nález I. stolice, jest ve shodě se zákonem. — — —

Č. 12.099.

Živnostenské právo: * Pro odnětí koncese podle § 139 odst. 2 lit. b) živn. ř. není předpokladem, aby předchozí písemné výstrahy vešly v moc práva dříve, než strana dopustila se jednání, které úřadu zavdalo podnět k odnětí koncese.

(Nález ze dne 29. října 1935 č. 19.112/35.)

V ě c: Jan Š. ve St. (adv. Dr. Frant. Littna z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze o odnětí hostinské koncese.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Okr. úřad ve Strakonících výměrem ze 7. února 1933 odňal st-li podle § 139 lit. b) živn. ř. koncesi k provozování živnosti hostinské a výčepnické v domě č. p. . . . ve St. a v důvodech svého rozhodnutí uvedl, že podle svědectví Josefa P., jakož i četnictva a podle částečného doznání st-lova vyvedl st-l Josefa P., když u něho prosil o almužnu, ke vratům průjezdu svého hostince, a tam na místě vyvýšeném nad niveau chodníku na něho volal: »Jděte si k těm s těma žihadlama, ať vám dají, já na ně musím platit.« Při tom ukázal rukou na četnický oddíl, který měl za úkol rozptylovati obecenstvo neoprávněně ponejvíce kolem hostince st-le se shlukující. Podle náhledu okr. úřadu projevil st-l tímto činem opětne svoji nespolehlivost pro vedení hostinské živnosti. Dále uvedl okr. úřad, že podle trestních spisů přechovával st-l podle výpovědi své a Josefa Š. ve svém hostinci Josefa Š., nemaje živn. oprávnění k přechovávání cizinců. Tím dopustil se st-l po několika písemné výstraze činů, které jsou na úkor zákonnému požadavku spolehlivosti, nutné při koncesované živnosti hostinské a výčepnické, a současně dopustil se přestupku § 22 živn. ř., jelikož přechovával Josefa Š., nemaje k tomu příslušného oprávnění. Proto byla mu ve smyslu § 139 odst. 2 lit. b) živn. ř. odňata koncese navždy.

Odvolání, které st-l proti tomuto rozhodnutí podal, zamítl zem. úřad nař. rozhodnutím, při čemž k rekursním námitkám uvedl toto: »Zákonným předpokladem k opatření podle 2. odst. lit. b) § 139 živn. ř. je, že živnostníkovi byly uloženy již dvě písemné výstrahy, a že se opět dopustil činu, který jest na úkor zákonnému požadavku spolehlivosti. Výměrem okr. úřadu ve Strakonících ze 13. října 1930, potvrzeným výnosem zem. úřadu v Praze ze 6. března 1933, byla st-li udělena první pi-